

КОРНЄВА ЖАННА ПЕТРІВНА

Корнева Жанна Петрівна (н. Рухлядко; 09.03.1937, Харків) – бібліотекознавець, бібліограф, методист, співробітник Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка (ХДНБ) в 1978 –1994 рр., ветеран праці.

Народилася в сім'ї службовців. Мати – Тищенко Наталія Степанівна, 1915 р. народження, працювала в бібліотеці, пізніше – бухгалтером на заводі «Світло шахтаря». Батько – Рухлядко Петро Іванович, 1911 р. народження – водій у Харківській міськраді.

З 1944 р. навчалася у середній школі № 59, яку закінчила у 1954 р. і вступила до Харківського державного бібліотечного інституту (нині – Харківська державна академія культури). Інститут закінчила з червоним дипломом у 1958 р., отримавши спеціальність бібліотекаря і бібліографа вищої кваліфікації. Певний час після закінчення інституту її фотографія прикрашала дошку пошани вишу.

У 1958 р. поїхала за місцем роботи чоловіка – Володимира Дмитровича Корнева – до міста Енгельс Саратовської області, де працювала бібліотекарем у Центральній міській бібліотеці. У 1960 р. повернулася разом з чоловіком до Харкова, і з 1961 р. працювала у Центральній науковій бібліотеці Харківського державного університету імені О. М. Горького (нині – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна). У 1970 р. Ж. П. Корнева організувала методичний кабінет, функціями якого були організація методичної роботи в бібліотеці та здійснення методичного керівництва мережею вузівських бібліотек Харкова. З її ініціативи та за її участю був створений і сформований підсобний фонд методичної літератури, яким користувалися не тільки співробітники бібліотеки, але й фахівці вузівських бібліотек міста. Також були організовані дворічні курси

підвищення кваліфікації з наданням посвідчень, затверджених у Києві. Курси закінчували бібліотечні працівники Харкова та Харківської області, які не мали спеціальної освіти.

Жанна Петрівна готувала інформаційні огляди і повідомлення про стан бібліотечної справи в Україні та за її межами. Організуючи науково-практичні семінари, конференції, вона контактувала з центральними методичними кабінетами наукових бібліотек Київського та Московського державних університетів. Центральна науково-методична бібліотечна комісія при Міністерстві вищої та середньої спеціальної освіти СРСР і Республіканська науково-методична бібліотечна комісія при Міністерстві вищої та середньої спеціальної освіти УРСР проводили виїзні засідання з питань бібліотечної справи у різних містах країни. В одному з таких засідань, що проводилося в Харкові, взяла участь Жанна Петрівна.

Вивчення досвіду провідних бібліотек спонукало Ж. П. Корневу до впровадження нововведень – застосування у книгосховищі та підсобних фондах системи «замісників», використання рейтерів, переведення фондів та каталогів на нову систему класифікації, створення нової регламентуючої документації, нових форм обліку бібліотечних фондів тощо. Жанна Петрівна налагодила контакти з колегами з наукових бібліотек Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, Одеського, Кишинівського, Латвійського, Московського, Ленінградського та інших університетів, Академій наук Києва, Москви, Кишинєва та ін. Продуктивними були зв'язки з Л. І. Кетряну – заступником директора наукової бібліотеки Кишинівського університету, Е. Р. Сукіасяном – завідуючим відділом систематичних та предметних каталогів Російської державної бібліотеки, Н. М. Березюк – проректором заочного відділення Харківського державного інституту культури та іншими.

У 1978 р. Жанна Петрівна почала працювати в ХДНБ у науково-методичному відділі. У 1981 р. була призначена завідуючою відділом систематизації та організації систематичних каталогів (ВСК). Вагомим є

внесок Ж. П. Корневої у реорганізацію систематичних каталогів ХДНБ (відокремлення книг від статей у систематичному каталозі, виділення бібліографії в галузевих розділах, реорганізація авторефератів дисертацій, реорганізація розстановки карток у зворотно-хронологічному порядку, виділення літератури іноземними мовами в кінці розділів, створення галузевих алфавітно-предметних покажчиків до систематичного каталогу, оформлення каталогів і картотек тощо). Вона також викладала у Харківському державному інституті культури.

Жанні Петрівні пропонували посаду директора ХДНБ, але вона відмовилася, віддавши перевагу практичній діяльності.

Підвищення кваліфікації у відділі, яким керувала Жанна Петрівна, мало системний характер. До системи підвищення кваліфікації залучалися усі співробітники ВСК, незалежно від стажу та посади.

У 1982 р. під її керівництвом було завершено складання алфавітно-предметного покажчика (АПП) до систематичного каталогу, у 1987 р. опублікована колективна праця «Каталоги и картотеки ХГНБК». За участю Жанни Петрівни опублікована стаття «З історії каталогів Харківської наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка».

У 1990-х роках Жанна Петрівна Корнева запровадила міжвідомчі наради-семінари з представниками усіх бібліотек Харкова. На науково-практичних семінарах для бібліотек усіх систем і відомств порушувалися питання організації бібліотечних каталогів, здійснювався обмін досвідом з наукового каталогізування (правила індексування, систематизація документів за новою термінологією, алфавітно-предметні покажчики як частина сучасних інформаційно-пошукових систем бібліотеки, особливості організації та ведення традиційних систематичних каталогів і картотек). Міжвідомчі семінари були пов'язані із засіданнями ради з каталогів, які також організовувалися під керівництвом Корневої. Порушувалися питання удосконалення довідково-бібліографічного апарату бібліотеки, оптимізації

роботи з ним, стан і шляхи розвитку системи каталогів та картотек, удосконалення структури систематичного каталогу авторефератів дисертацій, відображення документів іноземними мовами у систематичному каталозі і багато інших. Жанна Петрівна організовувала та здійснювала разом зі співробітниками ВСК виїзди до обласних центрів для надання допомоги з організації системи каталогів та картотек обласним і міським, районним та сільським бібліотекам.

У 1994 р. Корнєва отримала пропозицію допомогти в організації бібліотеки Харківського інституту внутрішніх справ (нині – Харківський національний інститут внутрішніх справ) та плануванні її роботи. За участю Жанны Петрівни у цій бібліотеці були організовані довідково-бібліографічний відділ, відділ обробки документів, зал каталогів. Вона працювала тут завідуючою довідково-бібліографічним відділом, пізніше – завідуючою відділом наукової обробки інформаційних ресурсів. Налагодила контакти з колегами з наукової бібліотеки Академії управління МВС РФ, бібліотеки Московського інституту судових експертиз та криміналістики, бібліотек Московського юридичного інституту, Московського інституту МВС РФ.

У 2001 р. Ж. П. Корнєва погодилася на пропозицію взяти участь в організації бібліотеки Харківського економіко-правового університету. За її участю були організовані підсобні фонди читальних залів, довідково-бібліографічного відділу та абонементів, забезпечено систематичну розстановку фондів, створені традиційні алфавітний, систематичний, нумераційний каталоги та електронний каталог.

Трудову діяльність Жанна Петрівна закінчила 7 квітня 2014 р. у віці 77 років, віддавши бібліотечній справі 56 років життя. Вона неодноразово нагороджувалася почесними грамотами, подяками, грошовими преміями, її фотографію заносили на Дошку пошани.

Праці

1. Агаркова Н. П., Багрянцева Л. М., Корнева Ж. П. Удосконалення систематичного каталогу // Бібліотекознавство і бібліогр. 1988. Вип. 28. С. 104–109.
2. В помощь научной и дипломной работе : указ. лит. / сост.: Т. В. Карпова, Ж. П. Корнева. Харьков, 1969. 14 с. (65 назв.).
3. В помощь научной и дипломной работе : библиогр. указ. лит. / сост. Т. В. Карпова, Ж. П. Корнева. Харьков, 1972. Вып. 2. 18 с. (38 назв.).
4. Історія Центральної наукової бібліотеки Харківського університету (1805–1992) : бібліогр. покажч. / упоряд. М. Г. Швалб, Ж. П. Корнева, Р. А. Ставинська. Харьков, 1993. 92 с.
5. Корнева Ж. П. В интересах читателей: [о работе семинара по информатике] // Крас. знамя. 1972. 4 июня.
6. Корнева Ж. П. Всесоюзная нарада методистів вузівських бібліотек // Бібліотекознавство і бібліогр. 1972. № 12. С. 147–148.
7. Корнева Ж. П. Запрошуємо за досвідом! // Харків. ун-т. 1971. 14 груд.
8. [Корнева Ж. П.] Курсы библиотекарей : [двухгодич. курсы повышения квалификации библи. работников вузов Харькова при ЦНБ] // Крас. знамя. 1973. 16 янв.
9. Корнева Ж. П. Навчаються бібліотекарі вузів // Бібліотекознавство та бібліогр. 1971. № 11. С. 172–173.
10. [Корнева Ж. П.] НОТ – бібліотекам // Крас. знамя. 1972. 7 июня.
11. Корнева Ж. П. Семинар библиографов // Крас. знамя. 1971. 10 нояб.
12. [Корнева Ж. П.] Семинар библиографов // Крас. знамя. 1972. 29 нояб.

13. Корнева Ж. П. Щоб кожен читач сказав «спасибі»! // Харків. ун-т. 1964. 10 груд.
14. Каталоги и картотеки ХГНБК / Ж. П. Корнева та ін. Харьков, 1985. 41 с.
15. Михаил Васильевич Салтевский : к 90-летию со дня рождения : биобиблиогр. указ. / сост.: Ж. П. Корнева та ін. Харків, 2007. 105 с.: 6 л. ил., 1 л. портр.
16. Полосковые линии и устройства сверхвысоких частот : библиогр. указ. лит. (1953–1973) / [сост.: Ж. П. Корнева и др]. Харьков, 1977. 375 с. (2841 назв.).
17. Труды сотрудников радиофизического факультета Харьковского университета : сист. указ. (1952–1967) / сост.: Ж. П. Корнева, О. Т. Шашкина. Харьков, 1971. 103 с.

Джерела

1. Библиотека Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина за 200 лет (1805 – 2005) / Н. М. Березюк, И. Г. Левченко, Р. П. Чигринова. Харьков, 2006. 390 с. ил. – Библиогр.: 121 наименование.
2. Звіти, протоколи, доповіді, методичні матеріали відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів (1980 – 1995 рр.).
3. Чегринець М. М. Багатогранний талант бібліотекаря-керівника : до 80-річ. ювілею Ж. П. Корневої // Бібл. форум: історія, теорія і практика. 2017. № 4 (10). С. 57–60.
4. Чегринець, М. Н. Сквозь откровение воспоминаний : к 130-летию Харьк. гос. науч. б-ки им. В. Г. Короленко. Харьков, 2016. 96 с.: ил. Список работ авт.: с. 87–89.

5. Чегринець, М. М. У круговороті наукових знань : з минулого до сьогодення (з історії від. Наук. систематизації, предметизації та орг. сист. каталогів) // Зб. наук. пр. / М-во культури України ; Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка. Харків, 2016. Вип. 8. С. 108–143.

Чегринець Марія Миколаївна

Статтю створено 22.01.18